

Koyun ve Keçilerin Besin Maddesi Gereksinimleri

Koyun ve keçilerin besin maddesi gereksinimleri tıpkı diğer hayvanlarda olduğu gibi türe, ırka, yaşa, fizyolojik durum ile coğrafi ve iklimsel şartlara göre değişebilmektedir. Bu bağlamda koyun ve keçilerin besin maddesi gereksinimleri enerji, protein, mineral, vitamin ve su şeklinde değerlendirilmelidir.

Enerji: Koyun ve keçi beslenmesinde en sınırlayıcı faktördür. Kötü kaliteli meralar ve kaba yemler, yetersiz besleme enerji eksikliklerine yol açabilir. Yem maddelerinde enerji kaynakları başlıca tahıllardır. Rasyonla alınan enerjinin yetersiz olmasıyla, yavruarda gelişim, anaç koyun ve keçilerde süt ve döl verimi problemleri meydana gelmektedir.

Protein: koyun ve keçi beslenmesinde proteinin kalitesinden çok miktarının önemli olduğu belirtilmektedir. Protein yetersizliği fazlalığına göre, özellikle genç hayvanlarda yani kuzu ve oğlaklarda daha zararlı etkilere neden olabilmektedir. Protein eksikliğinin en temel göstergesi gelişimde yavaşlama ya da gerilemedir.

Mineraller: Koyun ve keçiler için temel mineraller kalsiyum, fosfor ve tuzdur. İz minerallerden ise özellikle meraya dayalı yapılan beslemelerde çinko, selenyum ve bakır dikkati çekmektedir. Meraların iz mineral kapsamı coğrafyaya, iklime ve toprak yapısına göre değişebildiğinden pratik olarak hayvanlara iz mineral içeren yem katkı maddeleri kullanarak destekleme yapılması önemlidir. Çinkoca yetersiz rasyonlarla beslemeler ya da çinkoca fakir meralarda yapılan otlatmalar sonucunda eksikliğin derecesine bağlı olarak yetiştirici dilinde yün çekme olarak adlandırılan problemler gözükabilir. Bu bağlamda yapağı üzerinde yer yer

dökülme görmek, hayvanların birbirlerinin yapağlarını yemeye çalışması gibi belirtiler ortaya çıkabilir. Yün çekme fosfor eksikliğinde de görülebilmektedir.

Koyun ve keçilerin rasyonlarını oluşturan kaba ve konsantre yemler tuz bakımından yetersizdir. Merada beslenen karma yemin kullanılmadığı durumlarda, otlatılan bölgenin çeşitli kısımlarına tuz blokları konulmalıdır.

Selenyum ve bakır koyun ve keçi beslenmesinde ihtiyaç dozu ile toksik dozu birbirine çok yakın iz minerallerdir. Özellikle Orta Anadolu meralarında selenyum biriktiren bir bitki olan geven çokça bulunabilir ve aşırı tüketimi selenyum zehirlenmesine yol açabilir.

Vitaminler: Pratikte suda eriyen vitaminler rumen mikroorganizmaları tarafından üretildiğinden, yağda eriyen vitaminler olan A, D ve E vitaminleri noksanlıkları görülebilmektedir.

Su: Koyun ve keçilerin su tüketimleri kuru madde tüketimlerinin 2 ile 4 katı kadardır. Laktasyondaki koyun ve keçilerin su tüketimleri ise kurudaki durumlarına göre 2 kat kadar artabilmektedir.

Başyem A.Ş